

Bachelor of Arts (B.A.) Third Semester Examination

MARATHI

Compulsory

(Other Language)

वेळ : तीन तास]

[एकूण गुण : 80

सूचना :—(1) पाचही प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. 'मी वक्ता कसा झालो ?' या पाठाच्या आधारे आचार्य अत्रे यांची वक्ता म्हणून झालेली जडणघडण स्पष्ट करा. 16

किंवा

'शिक्षक हा जगातील सर्वात श्रेष्ठ कलावंत आहे' असे राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज का म्हणतात ?

2. मोरोपंतांनी सत्संगतीचा महिमा कसा वर्णन केलेला आहे ? सविस्तर लिहा. 16

किंवा

'फडकतं तुझे तेथेंच निशाण !' या कवितेचे रसग्रहण करा.

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी शंभर शब्दात लिहा : 16

गट- 'अ'

- (क) पुनर्विवाहास बंदी छानल्यामुळे कोणते प्रश्न निर्माण होतात ?
 (ख) पं. महादेवशास्त्री जोशी यांनी चंद्रभागेचे वर्णन कसे केले आहे ?
 (ग) संत नामदेवांनी नामस्मरणाचे महत्त्व कसे वर्णन केले आहे ?
 (घ) 'बाहेर मिरविशी आंत हरिशिं वांकडे !' असे राम जोशी का म्हणतात ?

किंवा

गट- 'ब'

- (च) रूभणेयाचा दृष्टांतामधील विनोदाचे स्वरूप तुमच्या शब्दात लिहा.
 (छ) 'व्याख्यान रंगविणे ही गोष्ट केवळ वक्त्याच्याच हाती नसते' असे अत्रे का म्हणतात ?
 (ज) 'हारल्याची हरवल्याची जाणीव सलत राहते' असे कवी अनिल का म्हणतात ?
 (झ) मानवी जन्माची सार्थकता राम जोशी कशी पटवून देतात ?

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा : 16

गट- 'क'

- (त) इतिवृत्त म्हणजे काय ? त्याचे प्रकार कोणते ?
 (थ) इतिवृत्त लिहिताना कोणत्या गोष्टी लक्षात घ्याव्या लागतात ?
 (द) आकाशवाणी आणि चित्रवाणी यावरील बातमी लेखनाचे स्वरूप कसे असावे ?
 (ध) 'बातमीची यशस्विता ही मथळयावरच अवलंबून असते' स्पष्ट करा.

किंवा

- (प) अहवालात्मक इतिवृत्ताचे स्वरूप थोडक्यात स्पष्ट करा.
(फ) इतिवृत्त लेखनाची पद्धती थोडक्यात लिहा.
(ब) वृत्तपत्रे आणि नियतकालिके यातील फरक स्पष्ट करा.
(भ) बातमी लिहिताना कोणती पथ्ये पाळावी लागतात ?

5. खालील सर्व प्रश्नांची उत्तरे संक्षिप्त स्वरूपात लिहा :

16

- (1) संत पंढरीला माहेर का म्हणतात ?
(2) 'शिक्षकाने बोलण्याप्रमाणे वर्तन ठेवणे हेच सर्वात जास्त परिणामकारक वशीकरण आहे' स्पष्ट करा.
(3) संत नामदेवांनी तुळशीचे माहात्म्य कसे वर्णन केले आहे ?
(4) 'कशानेही उजळत नाही अशी काळीकुट्ट रात' असे कवी का म्हणतात ?
(5) इतिवृत्ताची भाषा कशी असावी ?
(6) 'इतिवृत्त हा एक प्रकारचा दस्तऐवज आहे.' स्पष्ट करा.
(7) 'चौकटीतील बातमी' कशाला म्हणतात ?
(8) 'बातमीची भाषा सहज समजण्याइतकी सोपी असावी' स्पष्ट करा.